

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Staphylinidae (kortvingar), **Släkte:** *Bledius*, **Art:** *Bledius littoralis* Heer, 1839 **Synonymer:**

Kännetecken

En 6–6,5 mm lång kortvinge med kraftig, cylindrisk kroppsbyggnad och kraftiga, borstförsedda grävben. Kroppen är svart, täckvingarna röda med en gemensam mörk fläck vid basen, benen brunröda. Arten är svårbestämbar, och bestämningen bör granskas av en specialist.

Utbredning och status

Känd från Härjedalen, Jämtland, medelpad och Ångermanland. Flertalet fynd är från Ljustorpsåns/Mjällåns vattensystem. Närmast i Norge och Finland samt i Estland och Lettland. Världsutbredningen sträcker sig från Västeuropa till östra Sibirien och Mongoliet. I Mellaneuropa är arten främst begränsad till bergstrakter.

Ekologi

Lever underjordiskt i fuktig, siltig sand utan eller med gles vegetation. Främst på sandbankar vid rinnande vattendrag, men även i liknande miljöer vid diken eller vattensamlingar i grustag. Ofta i individrika kolonier, tillsammans med t.ex. *Bledius longulus* och *B. pallipes*. Såväl larver som fullbildade skalbaggar lever av alger. Larverna lever i ganska grova, lodräta gångar i sanden. Larvutvecklingen sker under juli månad. De fullbildade skalbaggarerna gräver ytliga, nätformiga gångar, och påträffas under en stor del av vegetationsperioden.

Hot

Denna art är, liksom många andra strandlevande skalbaggar, starkt beroende av en ostörd vattenregim som ger upprepade översvämningar högt upp på brinkarna och håller dem nästan vegetationslösa genom att de överlagras med sand och silt. Utbyggnaden av minikraftverk utgör ett hot mot strandfaunan runt de mindre vattendragen. Ändrade politiska beslut kan snabbt förvärra situationen för detta slags vattendrag.

Åtgärder

Man bör göra allt för att förhindra utbyggnad av denna typ av vatten. Enligt SOU 1994:59 tillhör Ljustorpsån - Mjällån de prioriterade vattendrag som bör sparas.

Litteratur

- Berglind, S. Å., Ehnström, B. & Ljungberg H. 1997. Strandskalbaggar, biologisk mångfald och reglering av små vattendrag - exempel Svartån och Mjällån. *Ent. Tidskr.* 118: 137–154.
- Leiler, T.-E. & Prütz, Per. 1977. För Medelpad nya skalbaggar (*Coleoptera*). *Ent. Tidskr.* 132: 132.
- Palm, T. 1961. *Svensk Insektfauna 9, Skalbaggar, Kortvingar 2*: 62.
- Palmén, E. & Platonoff, S. 1943. Zur Autökologi und Verbreitung der ostfennoskandischen Flussuferkäfer mit Berücksichtigung der südkarelischen Flüssen. *Ann. Ent. Fenn.* 9: 148.
- SOU 1994:59. Vilka vattendrag bör skyddas? 2. Beskrivning av vattenområden. *Betänkande av Vattendragsutredningen*, sid. 235–237.
- Strand, A. 1944. Nord-Norges *Coleoptera*. *Tromsø Museums Årsskrift Naturhist. avd. Nr. 34; Vol. 6 N. 1*: 238.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Håkan Ljungberg 2005, 2017. © ArtDatabanken, SLU 2006.